

VUGD materiāls tīmekļvietnē: <https://www.vugd.gov.lv/lv/pludi>

Latvijā plūdi var veidoties ilgstošu nokrišņu, sniega kušanas vai ledus sastrēgumu rezultātā, kā arī piekrastē vējuzplūdu laikā, kad strauji ceļas ūdens līmenis un ūdens appludina apkārtējās teritorijas.

Atceries! Sagatavošanās nozīmē mazāku satraukumu un apdraudējumu!

Ko darīt, ja pastāv plūdu riski?

- Aktuālo informāciju par applūšanas riskam pakļautām teritorijām skatīt Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra tīmekļvietnes sadaļās “Plūdu rika informācijas sistēma” <https://pris.lvgmc.lv> un “Hidrometeoroloģiskie brīdinājumi” <https://bridinajumi.meteo.lv>.
- Ja atrodies plūdu riska teritorijā, savlaicīgi parūpējies par gados vecākiem cilvēkiem, bērniem, invalīdiem un slīmniekiem, atrodot viņiem šajā laikā drošāku mājvietu pie radiem vai draugiem. Nepieciešamības gadījumā lūdz palīdzību savā pašvaldībā.
- Uzlādē mobilo tālruni, datoru un citas ierīces, lai sekotu līdzi informācijai plašsaziņas līdzekļos, savas pašvaldības un operatīvo dienestu tīmekļvietnēs un citos uzticamos informācijas kanālos. Klausies meteorologu brīdinājumus un seko situācijas attīstībai sava mājokļa tuvumā. Informē arī kaimiņus par aktuālo situāciju.
- Gadījumā, ja tiek prognozēts, ka ūdens līmenis varētu strauji paaugstināties radot apdraudējumu un sākties teritoriju applūšana vai plūdi, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs izsludinās oranžā vai sarkanā līmeņa brīdinājumu, un/vai apdraudētajā teritorijā esošie iedzīvotāji savos tālruņos saņems šūnu apraides paziņojumu. Saglabā mieru un seko pašvaldības un valsts iestāžu rekomendācijām (piemēram, papildu piesardzības pasākumi īpašumu aizsardzībai, palikšana uz vietas vai aicinājums evakuēties).
- Saglabā savā mobilajā tālrunī un piezīmju grāmatiņā savas pašvaldības un operatīvo dienestu tālruņa numurus, lai nepieciešamības gadījumā saņemtu palīdzību. Ar tiem var iepazīties katras pašvaldības tīmekļvietnēs – sadaļā “Aktuāli” (Plūdi [novada nosaukums] 2026. gadā). (Pašvaldību komunikatori tiks informēti tiešsaistes seminārā š.g. 4. martā.)
- Sagatavo personīgās mantas līdzņemšanai, tostarp loļojumdzīvniekiem nepieciešamo (barība, medikamenti u.c.), gadījumā, ja uz laiku būs jāatstāj dzīvesvieta. Ieteicams līdzņemšanai sagatavot [ārkārtas gadījumu somu](#). Ņem vērā! Somai ir jābūt tik smagai, lai pats to varētu panest. Pats minimums, kas jāņem līdzi evakuējoties, ir [nauda, dokumenti un sakaru ierīces](#).
- Sagatavo transportlīdzekļus, piemēram, automašīnas, traktoros u.tml. un peldlīdzekļus, piemēram, laivas, plostus u.tml., ja tādi ir.

Kā es varu pasargāt savu mājvietu/saimniecību?

- Ja īpašums atrodas applūšanas riska zonā un saņemts šūnu apraides paziņojums par iespējamu teritorijas applūšanu vai plūdiem, **pārviesto mantas no pagrabtelpām un pirmajiem stāviem uz augšējiem stāviem vai bēniņiem**, nostiprini pagalmā un mājas tuvumā esošus priekšmetus.
- Ja īpašums atrodas applūšanas riska zonā, laicīgi parūpējies par mājlopiem un mājdzīvniekiem paredzēto barību. Pārlicinies, ka barība ir pasargāta no mitruma, novietojot to saimniecības ēkas bēniņos, augstākā stāvā vai uz paaugstinājuma (piemēram, paletēm). Mājdzīvniekiem esošo barību uzglabā hermētiskos traukos.

- Ja mājlopi visu gadu uzturas ganībās, iespēju robežās pārdzen tos uz ganību daļu, kuru mazāk var skart aplūšanas risks. Mitrā zemē mājlopi var iestigt.
- Savlaicīgi pirms saimniecības/ganību applūšanas vērsies pēc palīdzības savā pašvaldībā, lai organizētu mājlopu un mājdzīvnieku pārvietošanu uz citu vietu. Ja pašvaldībai ir iespēja nodrošināt mājlopu, mājdzīvnieku pārvietošanu uz drošu vietu, negaidi, līdz ūdens sasniedz īpašumu. Novēlota rīcība apgrūtina palīdzības sniegšanu un palielina risku tev pašam, mājdzīvniekiem, mājlopiem un pašiem glābējiem.

Ko darīt, ja tiek prognozēts vai jau strauji ceļas ūdens līmenis un applūst teritorija?

- Esi atbildīgs par savu un citu drošību! Objektīvi novērtē situāciju un iespējamo apdraudējumu! Ja redzi apdraudējumu savai vai savu tuvinieku dzīvībai, negaidi, kamēr saņemsi nākamo paziņojumu par situācijas pasliktināšanos – gatavošanās evakuācijai un/vai nepieciešamība nekavējoties evakuēties.
- Izvērtē situāciju. Ja tā neapdraud tavu, tavas ģimenes dzīvību un veselību, kā arī tev ir piemērots transportlīdzeklis, evakuējies no sava mājokļa. Ņem līdzi iepriekš sagatavotās personīgās mantas, lolojumdzīvniekus, (suņi, kaķi u.c.), ja tādi ir. Ja tev nav transporta vai iespēju pašam evakuēties, vērsies savā pašvaldībā pēc palīdzības.
- Ņemot vērā situācijas attīstību, iespējamo apdraudējumu iedzīvotājiem un infrastruktūrai, pašvaldība var pieņemt lēmumu par nepieciešamību iedzīvotājiem evakuēties no noteiktas teritorijas. Iedzīvotāji tiks informēti par gatavošanos evakuācijai un/vai evakuācijas sākšanos, kā arī pulcēšanās un izmitināšanas vietām.
- **Atstājot mājokli un saimniecības ēkas, atslēdz elektroenerģijas un gāzes padevi, vietējās apkures ierīces un iekārtas, aizver logus, durvis, lūkas un slēgus.**
- Evakuējoties no mājokļa, dodies uz iepriekš izvēlētu vietu pie radiem vai draugiem, ievērojot noteiktos satiksmes ierobežojumus. Ja tev nepieciešama izmitināšana, tad dodies uz pašvaldības teritorijā noteikto pulcēšanās vietu, no kuras pašvaldība nodrošinās tavu nogādāšanu uz izmitināšanas vietu vai, ja tas ir iespējams, dodies uzreiz uz izmitināšanas vietu. Informācija par pulcēšanās un izmitināšanas vietām būs atrodama pašvaldības tīmekļvietnē un citos informācijas kanālos.
- Ņem vērā, ka izmitināšanas vietās lolojumdzīvnieku uzturēšanās parasti nav atļauta, taču katrā pašvaldībā prakse var atšķirties. Pašvaldība iespēju robežās nodrošinās mīluļu uzturēšanos patversmē.
- Ja ūdens līmenis strauji kāpj, apdraudot veselību un dzīvību, kā arī evakuēties paša spēkiem vairs nav iespējams, pārvietojies uz ēkas augšējiem stāviem vai bēniņiem. **Zvani uz vienoto ārkārtas palīdzības izsaukumu numuru 112.**
- Ja plūdi sākušies naktī, izmanto gaismas signālu (kabatas lukturīti, telefona spuldzi), skaņas signālu, lai ugunsdzēsējiem glābējiem signalizētu par savu atrašanās vietu.
- Evakuācijas gadījumā paziņo par to tuviniekiem.

Ņem vērā!

- Lai evakuācija norisinātos droši, esi uzmanīgs, izmantojot peldlīdzekli (piem., laivu) vai sauszemes transportlīdzekli. Ūdenī var būt šķēršļi, ceļi var būt izskaloti, tie var arī iebrukt.
- Ja, saņemot paziņojumu evakuēties, tu atsakies pamest mājvietu, atteikums tev būs jāapstiprina rakstiski, pašam uzņemoties atbildību par iespējamām sekām. Atteikuma veidlapa par evakuāciju. Ārkārtas situācijas izsludināšanas gadījumā var tikt piemērota piespiedu evakuācija.